

KẾ HOẠCH

Triển khai Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Cà Mau

Thực hiện Quyết định số 329/QĐ-TTg ngày 15/3/2017 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh như sau:

I. THỰC TRẠNG VĂN HÓA ĐỌC HIỆN NAY

1. Về mặt được

- Hệ thống thư viện công cộng tỉnh Cà Mau gồm thư viện tỉnh, 9 thư viện cấp huyện và trên 30 phòng đọc sách cơ sở; hầu hết hệ thống các trường học trên địa bàn tỉnh đều có thư viện, phòng đọc sách. Thư viện điện tử đã được đầu tư đưa vào hoạt động, đang thu hút sự quan tâm của độc giả.

- Hàng năm hệ thống thư viện công cộng được cấp kinh phí từ ngân sách nhà nước và một phần từ Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa để bổ sung vốn sách phục vụ bạn đọc tại chỗ và thực hiện việc luân chuyển sách xuống cơ sở.

- Việc đọc sách, báo phục vụ cho nhu cầu học tập, nghiên cứu công tác chuyên môn, lao động, sản xuất và giải trí của người dân rất lớn và đa dạng.

2. Về hạn chế

- Đối tượng người đọc chưa thực sự phổ cập trong xã hội mà tập trung ở một số đối tượng là các nhà nghiên cứu, cán bộ nghỉ hưu, học sinh, sinh viên, thiếu nhi. Việc cấp thẻ bạn đọc hàng năm bình quân chưa đến 5% dân số của tỉnh.

- Vai trò của gia đình, nhà trường, thư viện chưa được phát huy trong việc hình thành thói quen đọc, vì thế xu hướng đọc hiện nay chưa được giới trẻ quan tâm, còn một bộ phận chưa xác định đúng mục đích, thiếu định hướng, ngại đọc các loại sách kinh điển, lý luận... Xu hướng văn hóa nghe - nhìn đang có phần lấn lướt văn hóa đọc, nhất là việc truy cập internet, xem truyền hình.

- Mạng lưới thư viện cấp xã, bưu điện văn hóa xã, tủ sách công cộng chưa được phát triển, phát huy hiệu quả, chất lượng tổ chức và hoạt động chưa đáp ứng nhu cầu đọc của người dân, vốn sách báo ít, không có kinh phí bổ sung sách báo, không có cán bộ chuyên trách, cơ sở vật chất xuống cấp, lạc hậu... Hệ thống thư viện trường học chưa được quan tâm đúng mức, vốn sách báo chưa đủ đáp ứng nhu cầu của giáo viên và học sinh. Mô hình luân chuyển sách xuống cơ sở của Thư viện tỉnh, Thư viện huyện chỉ đáp ứng được phần nhỏ nhu cầu đọc của người dân.

II. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Nâng cao nhận thức của toàn xã hội về ý nghĩa của việc phát triển văn hóa đọc, góp phần nâng cao dân trí, phát triển bền vững nguồn nhân lực; tạo động lực thúc đẩy sự hình thành nên con người mới, những công dân có hiểu biết, có trí tuệ để có thể thích ứng với sự phát triển của xã hội hiện đại - xã hội dựa trên nền tảng của nền kinh tế tri thức.

- Định hướng đọc cho người dân tùy thuộc vào trình độ dân trí, nghề nghiệp và điều kiện sống, có thể tiếp cận được với thông tin, tri thức phù hợp, hữu ích nhất cho cuộc sống, giúp cho mỗi cá nhân có một cuộc sống trí tuệ hơn, đẹp đẽ, ý nghĩa, hạnh phúc và hài hòa hơn.

2. Yêu cầu

- Quán triệt sâu rộng trong cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân về chủ trương xây dựng và phát triển văn hóa đọc. Các cơ quan nhà nước, chính quyền địa phương hỗ trợ phát triển văn hóa đọc, đồng thời đẩy mạnh việc đa dạng hóa, huy động mọi nguồn lực xã hội tham gia phát triển văn hóa đọc.

- Phát huy vai trò định hướng và hình thành thói quen văn hóa đọc của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các đoàn thể, tổ chức xã hội, các cơ sở giáo dục và các tổ chức khác liên quan cùng gia đình tham gia và tạo điều kiện thuận lợi để phát triển văn hóa đọc.

III. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Xây dựng và phát triển thói quen, nhu cầu, kỹ năng và phong trào đọc trong mọi tầng lớp nhân dân, nhất là trong thanh niên, thiếu niên, học sinh, sinh viên; chú trọng tới người dân ở vùng nông thôn, ven biển, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn; cải thiện môi trường đọc; góp phần nâng cao dân trí, phát triển tư duy, khả năng sáng tạo, bồi dưỡng nhân cách, tâm hồn, tăng cường ý thức chấp hành pháp luật, hình thành lối sống văn minh, lành mạnh, đẩy mạnh xây dựng xã hội học tập.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Mục tiêu chủ yếu đến năm 2020:

- Phần đầu 80% học sinh, sinh viên và người học khác tại các cơ sở giáo dục được tiếp cận, sử dụng thông tin, tri thức tại các thư viện công cộng, thư viện của các cơ sở giáo dục, văn hóa, khoa học.

- Phần đầu 20% - 25% người dân ở khu vực nông thôn; 15% - 20% người dân ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn được tiếp cận, sử dụng thông tin, tri thức và các dịch vụ liên quan tại các thư viện công cộng, trung tâm văn hóa học tập cộng đồng, điểm bưu điện - văn hóa xã, cơ quan xuất bản và phát hành.

- 100% cơ sở giáo dục tại các cấp học có thư viện với vốn tài liệu phù hợp cho từng cấp học; 50% thư viện trong cấp học phổ thông đạt chuẩn về thư viện trường phổ thông theo quy định.

- Phần đầu 40% - 50% người dân có kỹ năng tiếp nhận và sử dụng thông tin, tri thức thông qua việc đọc và học tập suốt đời.

- Phần đầu 85% người sử dụng thư viện (đối với học sinh, sinh viên là 90%) có kỹ năng tiếp nhận và sử dụng thông tin, tri thức thông qua việc đọc để phục vụ học tập, nghiên cứu và giải trí.

- Phần đầu đạt mức hưởng thụ bình quân sách là 3,5 bản sách/người dân và đạt 0,5 bản sách/người dân trong hệ thống thư viện công cộng; mỗi người dân trung bình đọc 2,5 cuốn sách/năm.

- Phần đầu 100% cơ sở giáo dục ở các bậc, cấp học có thư viện với vốn tài liệu phù hợp, trong đó 50% cơ sở giáo dục ở bậc phổ thông có thư viện đạt chuẩn theo quy định; 50% thư viện công cộng có vốn tài liệu tổng hợp đủ khả năng phục vụ cho mọi đối tượng, trong đó có bộ phận phục vụ thiếu nhi và người khuyết tật; 80% thư viện của các cơ quan nghiên cứu khoa học có vốn tài liệu chuyên sâu.

- Phần đầu số lượt người truy cập và sử dụng thông tin tại các thư viện đạt 1,5 triệu lượt người/năm.

b) Định hướng đến năm 2030:

- Tạo điều kiện để người dân có thói quen đọc và kỹ năng tiếp cận, sử dụng thông tin, tri thức tại nơi sinh sống, học tập, công tác. Duy trì và củng cố các chỉ tiêu phát triển văn hóa đọc; tiếp tục cải thiện môi trường đọc. Hoạt động thư viện, xuất bản có khả năng đáp ứng nhu cầu đọc của người dân (bao gồm cả xuất bản phẩm in và điện tử).

- 100% học sinh, sinh viên, nghiên cứu sinh được đáp ứng nhu cầu đọc sách báo, tư liệu tại các thư viện cơ sở đào tạo và thư viện công cộng.

- Từ 30% trở lên người dân ở khu vực nông thôn, vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn được tiếp cận và sử dụng dịch vụ của hệ thống thư viện công cộng.

- 100% học sinh, sinh viên được hướng dẫn phương pháp đọc sách và trang bị kiến thức thông tin.

- 100% thư viện cấp huyện có trụ sở độc lập, có trang thiết bị hiện đại, được ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động thư viện; Thư viện tỉnh được trang bị ô tô thư viện lưu động.

- 80% thư viện trong cấp học phổ thông đạt chuẩn thư viện trường phổ thông theo quy định.

- Bình quân đạt 01 bản sách, tài liệu/người dân trong hệ thống thư viện công cộng (bao gồm cả sách in và sách điện tử).

- Mức hưởng thụ sách, báo trên đầu người dân đạt 05 bản/người dân.

IV. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền; xây dựng thói quen, trang bị kỹ năng và phương pháp đọc

a) Tăng cường công tác tuyên truyền thông qua các kênh thông tin với hình thức đa dạng nhằm nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, gia đình, nhà trường, cộng đồng và toàn xã hội về tầm quan trọng của việc phát triển văn hóa đọc. Biểu dương, khen thưởng kịp thời đối với các tổ chức, cá nhân có thành tích tiêu biểu, nổi bật trong duy trì, phát triển văn hóa đọc.

b) Phát huy sự phối hợp, liên kết của các cơ quan, tổ chức liên quan và vai trò của gia đình trong việc tăng cường vận động, khuyến khích mọi tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên, học sinh, sinh viên, đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức xây dựng, duy trì thói quen đọc phù hợp với điều kiện của mỗi cá nhân.

2. Hoàn thiện cơ chế, chính sách và đẩy mạnh xã hội hóa

a) Xây dựng cơ chế, chính sách phù hợp thực tế địa phương, góp phần tạo môi trường đọc thuận lợi; khuyến khích phát triển thư viện tư nhân, tủ sách dòng họ, tủ sách gia đình, tủ sách khuyến học, tủ sách pháp luật gắn với hỗ trợ nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong hệ thống thư viện tư nhân và loại hình tủ sách.

b) Khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi nhằm phát huy vai trò của các doanh nghiệp và cơ sở khác hoạt động trong lĩnh vực phát hành, kinh doanh xuất bản phẩm đối với phát triển văn hóa đọc.

3. Nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống thư viện công lập, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin; mở rộng giao lưu hợp tác

a) Xây dựng và phát triển hệ thống thư viện công cộng từng bước hiện đại, có vốn tài liệu phong phú, đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu của các tầng lớp nhân dân, phục vụ hiệu quả nhu cầu học tập suốt đời của nhân dân; chú trọng phát triển thư viện trường học, góp phần đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

b) Phát huy hiệu quả và nâng cao chất lượng hoạt động thư viện điện tử phục vụ cộng đồng và nguồn học liệu mở cho trường học; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ người dân tiếp cận, sử dụng thông tin, tri thức nhanh chóng, thuận tiện.

c) Phát triển dịch vụ thư viện lưu động, tăng cường luân chuyển tài liệu từ hệ thống thư viện công cộng tại các địa phương, nhất là ở vùng nông thôn, ven biển, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, trường học, đồn biên phòng, trại giam, các thư viện tư nhân có phục vụ cộng đồng...

d) Tăng cường giao lưu văn hóa trong lĩnh vực xuất bản, thư viện và các hoạt động văn hóa khác; tranh thủ sự hỗ trợ của các tổ chức, đơn vị, cá nhân trong và ngoài tỉnh trong phát triển văn hóa đọc.

V. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Giai đoạn 2017 - 2020

a) Đề nghị ngân sách Trung ương hỗ trợ thực hiện một số nhiệm vụ chủ yếu như: Thông tin, tuyên truyền, quảng bá; hướng dẫn kỹ năng, phương pháp và các hoạt động liên quan đến văn hóa đọc và phát triển văn hóa đọc; xây dựng nguồn học liệu mở cho trường học; thí điểm và triển khai nhân rộng các mô hình hoạt động có hiệu quả trong phát triển văn hóa đọc.

b) Ngân sách địa phương: Phát triển mạng lưới thư viện, tủ sách tại địa phương; tăng cường vốn tài liệu cho hệ thống thư viện công cộng các cấp, nhất là ở cấp cơ sở, ở vùng nông thôn, ven biển, vùng đồng bào dân tộc, vùng kinh tế - xã hội khó khăn; triển khai các hoạt động tuyên truyền, quảng bá và hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực; công tác khen thưởng; kiểm tra, giám sát, đánh giá tác động, hiệu quả của việc thực hiện Đề án...

c) Nguồn kinh phí được sử dụng lồng ghép thông qua việc thực hiện những nội dung liên quan của các chương trình, đề án khác được cấp có thẩm quyền phê duyệt và nguồn kinh phí huy động từ các tổ chức, các nhân trong và ngoài nước.

2. Giai đoạn 2021 - 2030

a) Ngân sách Trung ương: Tiếp tục hỗ trợ triển khai các nhiệm vụ đã được xác định tại Đề án.

b) Ngân sách địa phương: Tiếp tục hỗ trợ triển khai các nhiệm vụ đã được xác định tại Kế hoạch, chú trọng nội dung phát triển cơ sở vật chất, nguồn nhân lực và các hoạt động khác liên quan phù hợp với điều kiện của địa phương.

c) Tiếp tục thực hiện lồng ghép việc sử dụng kinh phí với các chương trình, đề án liên quan khác. Huy động và sử dụng có hiệu quả mọi nguồn lực từ xã hội để tham gia thực hiện Kế hoạch.

VI. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

a) Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, địa phương trong tỉnh tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch; xây dựng kế hoạch thực hiện trong từng giai đoạn; tham mưu UBND tỉnh kiểm tra, giám sát, đánh giá hiệu quả của việc thực hiện Kế hoạch, tổng hợp báo cáo, sơ kết, tổng kết việc thực hiện Kế hoạch, đề xuất cấp có thẩm quyền điều chỉnh, bổ sung nội dung Kế hoạch nếu cần thiết.

b) Chủ trì hoặc phối hợp với các cơ quan liên quan rà soát, xây dựng, sửa chữa, bổ sung, ban hành theo thẩm quyền hoặc trình cấp có thẩm quyền ban hành các cơ chế, chính sách và các quy định cụ thể cần thiết liên quan đến phát triển văn hóa đọc.

c) Chủ trì xây dựng mô hình phát triển văn hóa đọc; tham mưu đề xuất khen thưởng trong thực hiện Kế hoạch. Chủ động phối hợp với các sở, ngành, địa phương trong tỉnh trong việc lồng ghép với nội dung các chương trình, đề án khác liên quan trong quá trình thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Kế hoạch này.

d) Lập dự toán kinh phí thực hiện hàng năm theo nhiệm vụ được xác định. Vận động và tìm nguồn tài trợ, xã hội hóa phục vụ phát triển văn hóa đọc.

2. Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

a) Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan liên quan triển khai thực hiện Kế hoạch trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao; chủ động lồng ghép với các chương trình, đề án khác liên quan thuộc lĩnh vực quản lý được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

b) Chủ trì, phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan liên quan nghiên cứu, triển khai phù hợp với chương trình của từng bậc học, cấp học.

c) Chỉ đạo rà soát, kiện toàn hệ thống thư viện trường học; xây dựng và phát triển nguồn học liệu mở; nâng cao chất lượng hoạt động của các trung tâm học tập cộng đồng.

d) Kiểm tra, giám sát, đánh giá hiệu quả triển khai Kế hoạch, định kỳ hàng năm gửi Ủy ban nhân dân tỉnh (qua Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch) để tổng hợp, báo cáo Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

3. Sở Thông tin và Truyền thông

a) Triển khai thực hiện Kế hoạch trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, chú trọng việc xây dựng và triển khai chương trình tuyên truyền, quảng bá phát triển văn hóa đọc; chủ động lồng ghép với các chương trình, đề án khác liên quan thuộc lĩnh vực quản lý được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

b) Chỉ đạo nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động xuất bản.

c) Kiểm tra, giám sát, đánh giá hiệu quả triển khai Kế hoạch, định kỳ hàng năm gửi Ủy ban nhân dân tỉnh (qua Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch) để tổng hợp, báo cáo Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

4. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tư pháp, Ban Dân tộc

Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan liên quan triển khai thực hiện Kế hoạch trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, chủ động lồng ghép với các chương trình, đề án khác liên quan thuộc lĩnh vực quản lý được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

5. Sở Tài chính

Chủ trì, phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các sở, ngành liên quan bố trí nguồn vốn đầu tư, kinh phí thực hiện Kế hoạch và các Chương trình, đề án khác có nội dung liên quan lồng ghép với Kế hoạch này theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành, phù hợp với khả năng cân đối của ngân sách địa phương trong từng thời kỳ; phối hợp kiểm tra, giám sát việc thực hiện Kế hoạch.

6. Các sở, ngành cấp tỉnh

Có trách nhiệm tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao và theo quy định của pháp luật hiện hành.

7. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố Cà Mau

a) Xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện theo từng giai đoạn, từng năm. Bố trí ngân sách, huy động nguồn lực để tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch tại địa phương, chú trọng phát triển mạng lưới thư viện, tủ sách, đẩy mạnh xã hội hóa phù hợp với điều kiện cụ thể của địa phương.

b) Lồng ghép việc thực hiện Kế hoạch với quá trình triển khai thực hiện các chương trình, đề án khác liên quan tại địa phương.

c) Phối hợp với các Sở: Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Giáo dục và Đào tạo, Lao động - Thương binh và Xã hội, Thông tin và Truyền thông và các cơ quan khác liên quan trong việc chỉ đạo xây dựng phong trào đọc sách, phát triển văn hóa đọc, gắn kết với phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa, xây dựng nông thôn mới tại địa phương.

d) Sử dụng đúng mục đích, hiệu quả nguồn kinh phí hỗ trợ của ngân sách Trung ương cho phát triển văn hóa đọc theo đúng quy định pháp luật.

đ) Kiểm tra, giám sát và định kỳ hàng năm báo cáo tình hình triển khai Kế hoạch tại địa phương, gửi Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch để tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

8. Đề nghị Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy

Chỉ đạo các cơ quan báo chí đóng trên địa bàn tỉnh tuyên truyền, định hướng phát triển văn hóa đọc theo Kế hoạch gắn với các chương trình, đề án khác có liên quan.

9. Đề nghị các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp liên quan

a) Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các sở, ngành liên quan triển khai thực hiện Kế hoạch trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ theo quy định của Điều lệ hoạt động đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

b) Tích cực tham gia tuyên truyền, vận động về văn hóa đọc và phát triển văn hóa đọc; triển khai lồng ghép với các hoạt động, phong trào do tổ chức mình chủ trì hoặc phối hợp thực hiện có liên quan hoặc hỗ trợ việc phát triển văn hóa đọc; chú trọng triển khai đối với các nhóm đối tượng như thanh thiếu nhi, phụ nữ, công nhân, các địa bàn nông thôn, địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn.

Định kỳ ngày 15/11 hàng năm, các sở, ngành cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố Cà Mau báo cáo kết quả triển khai thực hiện Kế hoạch về Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch để tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

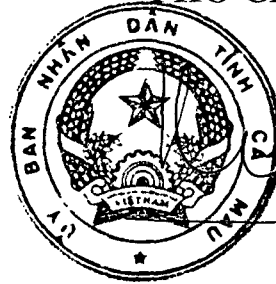
Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc kịp thời phản ánh qua Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch để tổng hợp báo cáo, đề xuất Ủy ban nhân dân tỉnh.

Trên đây là Kế hoạch thực hiện Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng năm 2020, định hướng đến năm 2030, đề nghị các sở, ban ngành cấp tỉnh; Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố Cà Mau căn cứ nội dung triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Bộ VH,TT&DL (b/c);
- Các đơn vị phân VI;
- VXT23;
- Lưu: VT. Tr 37/4.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Handwritten signature

Thân Đức Hưởng